

Herbestemming & hergebruik

Nader Soortenonderzoek

Georg van Saksenlaan 2A, Appingedam

Nader Soortenonderzoek

Georg van Saksenlaan 2A, Appingedam

Projectnummer: 2022-0746

Datum: 13-9-2023

Versie 1.0

Opdrachtgever: Stichting Cosis

Jessica Kroeskop-Martens

Adviseur Ecologie

j.martens@lycens.nl

M 06 820 908 90

Ben ten Oever

Projectleider Ecologie

b.tenoever@lycens.nl

M 06 160 074 42

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. De ontwikkeling.....	5
2.1. Plangebied	5
2.2. Voorgenomen activiteiten	6
2.3. Onderzoeksgebied	7
3. Het onderzoek	8
3.1. Methode.....	8
3.2. Bezoeken	8
3.3. Resultaten	9
3.4. Wettelijke consequenties	11
4. Conclusie.....	12

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de realisatie van een nieuw kindercentrum aan de Georg van Saksenlaan 2A te Appingedam (Groningen). Om ruimte te creëren wordt het bestaande kindercentrum gesloopt. Tevens wordt een deel van de beplanting en verharding verwijderd. Vervolgens wordt nieuwe beplanting geplaatst en verharding aangelegd. In het kader van de Zorgplicht (Art. 1.11 Wet natuurbescherming) dient, wanneer negatieve effecten op beschermde flora- en faunasoorten op voorhand niet uit te sluiten zijn, een quickscan ecologisch onderzoek uitgevoerd te worden om de aanwezige en potentieel aanwezige, beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Uit de quickscan kwam naar voren dat de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen en nestplaatsen van huismussen in de bebouwing niet uitgesloten kan worden en er gericht onderzoek noodzakelijk is.

Vleermuizen, huismussen en hun verblijfplaatsen/nestplaatsen zijn strikt beschermd en mogen alleen negatief beïnvloed worden indien een ontheffing van de Wet natuurbescherming is verkregen. Om volledig inzicht te krijgen in de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen en huismussen, is besloten gericht onderzoek te verrichten naar deze soorten, conform Vleermuisprotocol 2021 en Kennisdocument Huismus.

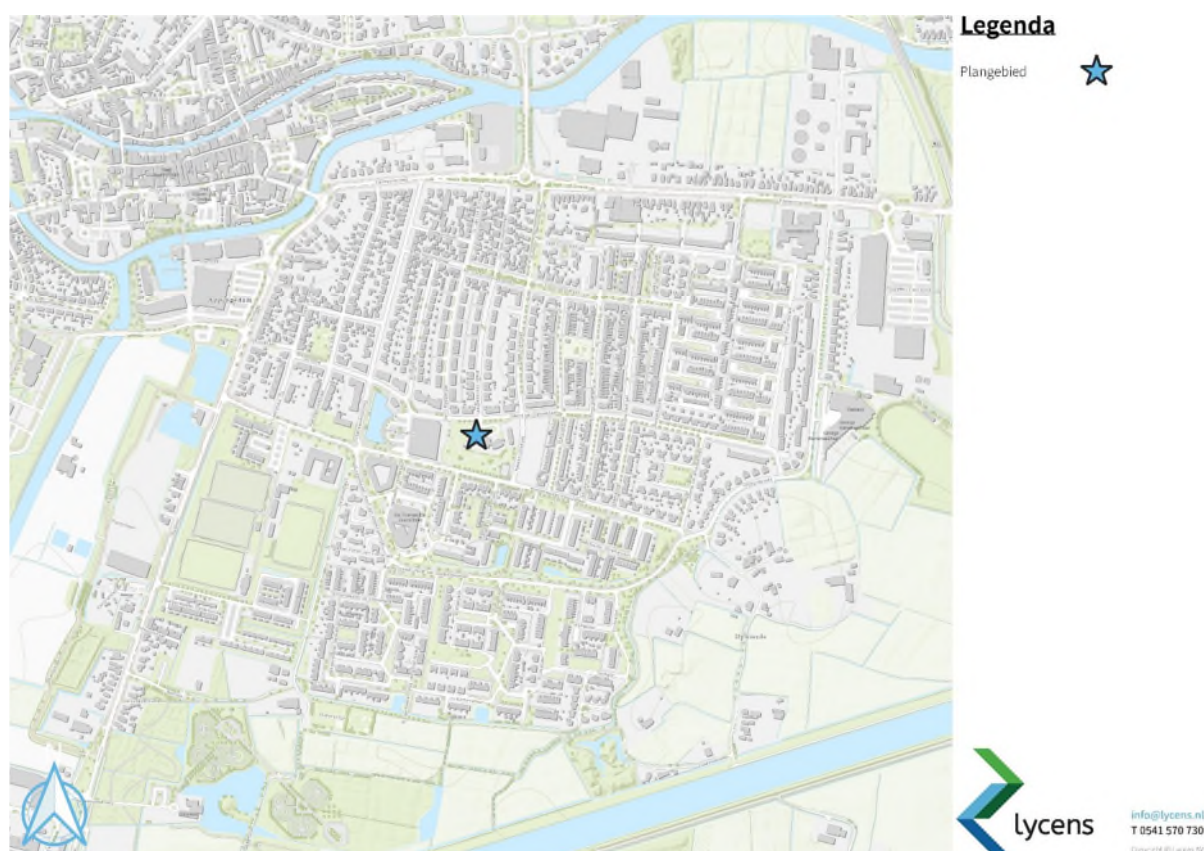
In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de ontwikkeling. In hoofdstuk 3 wordt het onderzoek beschreven. Daarbij komt de onderzoeksmethode, de bezoeken, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming aan bod. In hoofdstuk 4 komt de conclusie aan de orde.

2. De ontwikkeling

2.1. Plangebied

Situering

Het plangebied is gesitueerd aan Georg van Saksenlaan 2A te Appingedam. De locatie ligt in het zuidoosten van Appingedam in het centrum en de locatie wordt omgeven door stedelijke bebouwing. In figuur 2.1 wordt de globale ligging van het plangebied (blauwe ster) weergegeven op een topografische kaart.

Figuur 2.1: Globale ligging van het plangebied (blauw kader) (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Beschrijving

Het plangebied bestaat uit bebouwing, verharding en beplanting dat wordt omgeven door stedelijk gebied. Binnen het plangebied is een kindercentrum, een houten schuur en een houten fietsenschuur aanwezig. Het kindercentrum beschikt over bakstenen buitengevels met een spouwmuur, en de gevels zijn deels bedekt met houten gevelbetimmering. Het gebouw beschikt grotendeels over een plat dak dat gedekt is met bitumen dakleer. Het zuidelijke gedeelte van het gebouw beschikt over een eerste verdieping dat beschikt over een pannendak. De houten schuur heeft een plat dak dat eveneens gedekt is met bitumen dakleer. De houten fietsenschuur is gedekt met golfplaten en beschikt niet over dakisolatie. Verder is beplanting aanwezig, zoals vele bomen, struikgewas, gazon en gazonbeplanting. De rest van het plangebied bestaat uit verharding waar

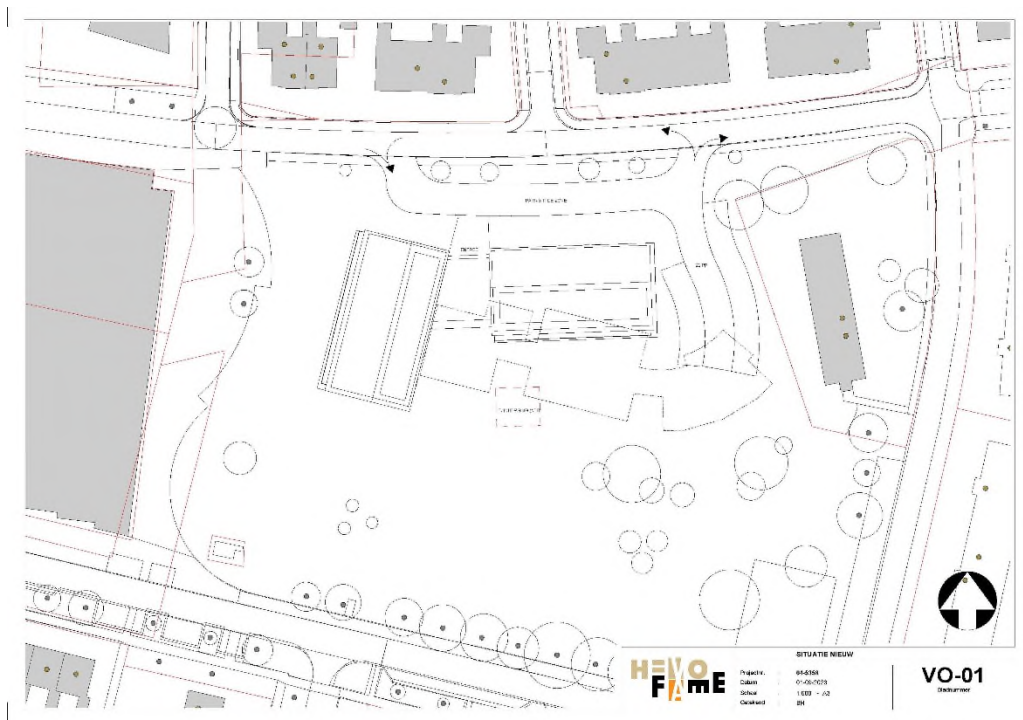
meerdere speeltoestellen en een picknickbank aanwezig is. In figuur 2.2 wordt de begrenzing (blauwe kader) van het plangebied weergegeven.

Figuur 2.2: Begrenzing van het plangebied (bron luchtfoto: ruimtelijkeplannen.nl)

2.2. Voorgenomen activiteiten

Initiatiefnemer is voornemens het bestaande kindercentrum te slopen en een nieuw kindercentrum op het perceel te realiseren. Op de plek van het te slopen gebouw wordt deels een speelplein gerealiseerd. Ten behoeve van de bouw van het nieuwe kindercentrum wordt een deel van de verharding verwijderd, een deel van de beplanting gerooit en de oude speeltoestellen weggehaald. Na de realisatie wordt verharding aangelegd voor een groepsplein en parkeerplaatsen en wordt er nieuwe beplanting geplaatst. Figuur 2.3 geeft het wenselijke eindbeeld weer.

Figuur 2.3: Impressie van het wenselijke eindbeeld (bron: Famegroep)

2.3. Onderzoeksgebied

Om de effecten van de voorgenomen activiteiten goed in beeld te kunnen brengen, is het van belang ook buiten het plangebied te kijken. In voorliggend geval grenst het plangebied aan openbare ruimte en woonerven. Wegens de lokale invloedssfeer wordt het onderzoeksgebied gelijkgesteld aan het plangebied. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat beschermde soorten en/of -waarden buiten het onderzoeksgebied op een dussdanige wijze aangetast worden, dat dit leidt tot wettelijke consequenties.

3. Het onderzoek

3.1. Methode

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021. Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een Echo Meter Touch 2 met opname- en vertragingfunctie en een Batlogger M is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Op basis van frequentie, klank en ritme zijn met zekerheid de soorten bepaald. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaanstelling en gebiedsgebruik. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen met zwermende dieren, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de bebouwing als verblijfplaats voor vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van alle gebouwbewonende soorten. Het gebouw lijkt geschikt als zomer-, kraam-, en paarverblijfplaats.

Het onderzoek is uitgevoerd door te posten met een batdetector bij de te slopen bebouwing. De onderzoekers hebben het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende dieren en baltende mannelijke gewone- en ruige dwergvleermuizen in het najaar. Per bezoek waren vier onderzoekers aanwezig. Gelet op de omvang van het object is dat voldoende om een goed beeld te krijgen van mogelijk aanwezige vleermuizen.

Huismussen

Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals die zijn opgenomen in het kennisdocument Huismus (Bij12, versie 2.1, februari 2023). Er zijn twee gerichte bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht in de periode 1 april – 15 mei. Deze bezoeken zijn afgelegd in de ochtend. Daarbij is gelet op territoriumindicerend gedrag, zoals tjlpende mannetjes, voervluchten en hoorbaar bedelende jongen. Het onderzoek is uitgevoerd door één onderzoeker. Deze onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet onderzocht. Daarbij is gebruik gemaakt van een verrekijker. Ook tijdens de overige bezoeken is gelet op de aanwezigheid van huismussen.

Onderzoekers

Het onderzoek is uitgevoerd door de veldmedewerkers dhr. G. Peppinck, dhr. T. van Vilsteren, dhr. T. Hermsen, mw. M. Veltenaar, dhr. W. Wind en dhr. P. Baan en ecooloog mw. J. Kroeskoop-Martens.

3.2. Bezoeken

Vleermuizen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in mei, juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, het bezoek in augustus en september is uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijven van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. In tabel 3.1 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.1: Bezoekschema vleermuisonderzoek in het onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Zon op/ zon onder	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
24-05-2023	21:15-23:15	21:39	4	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Half bewolkt, Tb 12°C Te 11°C, droog, wind 1-2 Bft
14-06-2023	03:05-05:05	05:04	4	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Heldere hemel, Tb 14°C Te 14°C, droog, wind 0-1 Bft
06-07-2023	21:30-23:30	22:01	4	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Licht bewolkt, Tb 17°C Te 14°C, droog, wind 1-2 Bft
15-08-2023	21:00-00:09	21:02	4	Paarverblijfplaats	Heldere hemel, Tb 18°C Te 13°C, droog, wind 1-2 Bft
06-09-2023	05:00-07:00	06:50	4	Paarverblijfplaats	Heldere hemel, Tb 15°C Te 20°C, droog, wind 0-1 Bft

Huismussen

De bebouwing in het onderzoeksgebied is tweemaal onderzocht in het voorjaar 2023. Het onderzoeksgebied is in de ochtend bezocht op 6 april en 25 april 2023. In tabel 3.2 worden de bezoekdata weergegeven met bijbehorende gegevens.

Tabel 3.2: Bezoekschema huismuisonderzoek

Datum	Tijdstip	Zon op/ zon onder	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
06-04-2023	09:00-10:30	06:55	1	Nestplaatsen	Heldere hemel, Tb 3°C Te 5°C, droog, wind 2-3 Bft
25-04-2023	09:00-10:00	06:12	1	Nestplaatsen	Half bewolkt, Tb 6°C Te 9°C, droog, wind 2-3 Bft

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek is behalve naar vleermuizen en huismussen, ook gekeken naar andere beschermde soorten met een rust- of voortplantingsplaats in en nabij het onderzoeksgebied.

3.3. Resultaten

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een vaste rust- en voortplantingsplaats bezetten in de bebouwing van het onderzoeksgebied. Daarnaast is eveneens geen balts waargenomen tijdens de najaar rondes waardoor uitgesloten kan worden dat vleermuizen een paarverblijfplaats in de bebouwing bezetten.

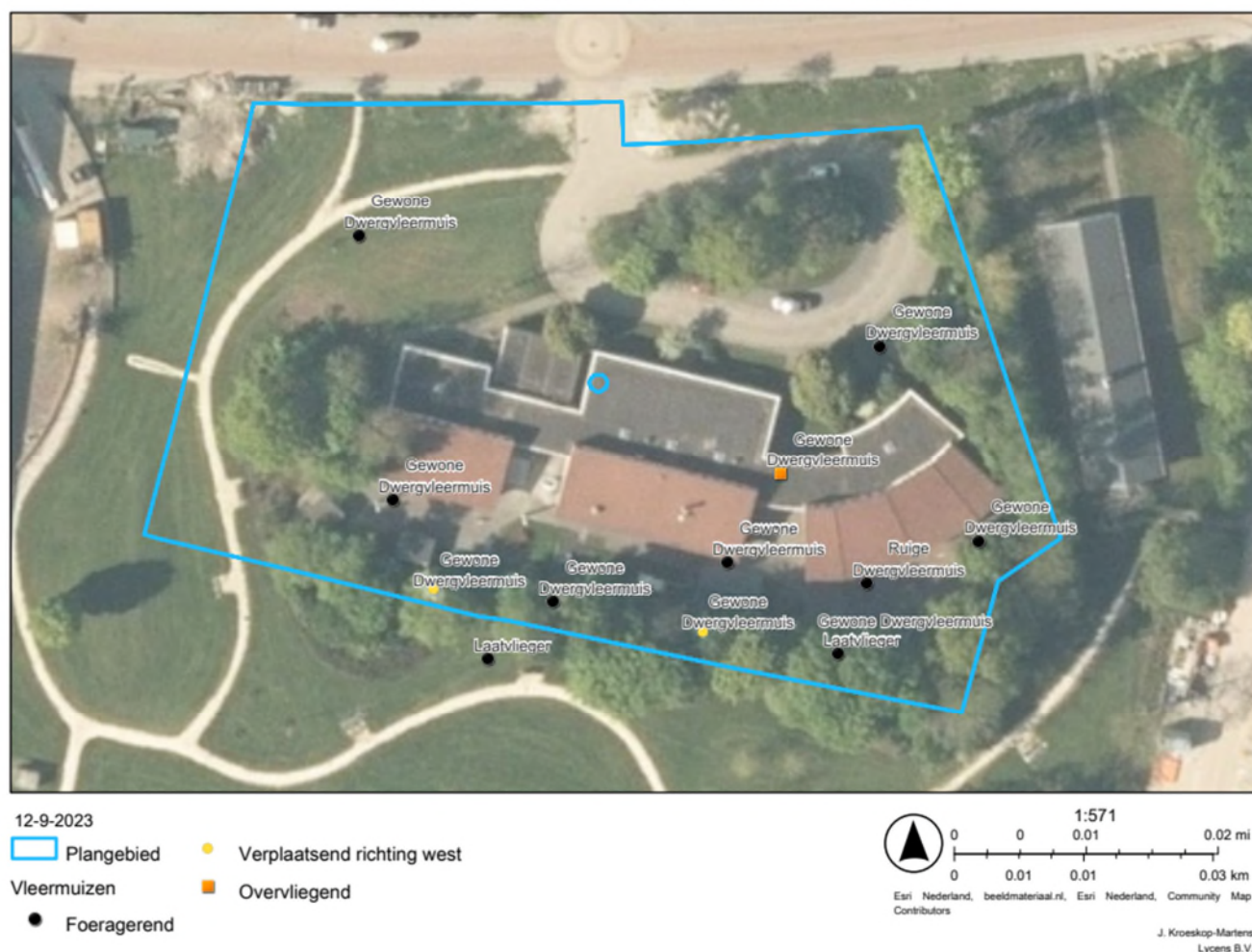
Foerageergebied

Tijdens alle veldbezoeken werden foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen bij de boomkronen verspreid over het onderzoeksgebied (zie figuur 3.1). Verder zijn nog twee foeragerende laatvliegers waargenomen en een foeragerende ruige dwergvleermuis rondom de beplanting in het zuiden van het onderzoeksgebied. Een deel van de beplanting blijft behouden. Daarnaast is in de omgeving van het onderzoeksgebied voldoende groen aanwezig welke als foerageergebied voor vleermuizen kunnen dienen waardoor het onderzoeksgebied niet als essentieel foerageergebied wordt beschouwd.

Vliegroute

Er zijn diverse vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis overvliegend waargenomen (zie figuur 3.1). De vleermuizen gebruiken de bomenrij in het zuiden van het onderzoeksgebied als vliegroute. Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een essentiële vliegroute van vleermuizen door de alternatieve aanwezige lijnelementen in de omgeving. Daarnaast blijft een deel van de beplanting behouden.

Resultaten nader onderzoek vleermuizen

Figuur 3.1: Resultaten nader onderzoek vleermuizen

Huismussen

Er zijn geen aanwijzingen wat doen blijken dat huismussen een nestplaats in de bebouwing van het onderzoeksgebied bezetten. Zo zijn geen tijlpende mannetjes of voervluchten naar de bebouwing waargenomen. Er zijn nul waarnemingen gedaan van huismussen binnen het onderzoeksgebied. De groenelementen in het onderzoeksgebied maken dan ook geen onderdeel uit van het leefgebied van de huismus.

Overige soorten

Er zijn tijdens het veldwerk geen aanwijzingen gevonden dat beschermde diersoorten een rust- of voortplantingsplaats bezetten in het onderzoeksgebied.

3.4. Wettelijke consequenties

Vleermuizen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat een vleermuis een verblijfplaats bezet in de bebouwing in het onderzoeksgebied. Door het slopen van de bebouwing in het onderzoeksgebied, wordt geen vleermuis verwond of gedood en wordt geen verblijfplaats beschadigd of vernield. Het onderzoeksgebied maakt daarnaast geen onderdeel uit van een essentiële vliegroute en het onderzoeksgebied heeft geen functie als essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Huismussen

In het onderzoeksgebied worden geen nestplaatsen aangetast en er gaat geen essentieel leefgebied verloren. Het slopen van de bebouwing en het rooien van beplanting in het onderzoeksgebied leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet Natuurbescherming voor de huismus.

4. Conclusie

In de zomer en het najaar van 2023 is de bebouwing in het onderzoeksgebied onderzocht op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen en op nestplaatsen van de huismus. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het daarvoor geldende protocol en kennisdocument en is volledig en onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd.

Uit het onderzoek is gebleken dat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen in de onderzochte bebouwing aanwezig zijn. Tevens vormt het onderzoeksgebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen en is er geen essentiële vliegroute aanwezig. Verder worden in het onderzoeksgebied geen nestplaatsen van huismussen aangetast en gaat geen essentieel leefgebied verloren. Het slopen van de bebouwing en het rooien van beplanting leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de wet- en regelgeving voor beschermde soorten. Er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.